

Motion till riksdagen 2025/26:389

av **Magnus Oscarsson (KD)**

Undantag för beteskrav

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge Jordbruksverket i uppdrag att utreda möjlighet till undantag från beteskravet för de mjölgårdar som saknar tillgång till lämplig mark eller av andra omständigheter inte kan ha kor på bete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Dagens mjölkproduktion ser helt annorlunda ut än 1988 då beteslagen infördes. Efter-
som dagens moderna lösdriftsstall skiljer sig helt från hur stallmiljöerna såg ut när lagen
infördes för nästan 40 år sedan behöver reglerna anpassas till dagens förutsättningar.

På den tiden var merparten av korna uppbundna i stallar, idag går över 80 procent av
mjölkkorna fritt i lösdrift. Det svenska beteskravet är till för att garantera att mjölkkorna
får utöva sitt naturliga beteende under årets varmare månader. De kor som går i lösdrift
kan dock röra sig fritt och utöva sitt naturliga beteende året om; de väljer själva när de
äter, vilar och i många fall när de mjölkas. Sveriges bönder har en hög medvetenhet om
djurskydd och är måna om sina djurs hälsa.

Enskilda utredaren Elisabeth Nilsson kom med sitt betänkande 29 augusti 2024.
Utredningens förslag var att dagens lagkrav, som säger att alla mjölkkor måste beta ett
visst antal dagar per år, bör lättas upp. Ett undantag skulle ge mjölkbönder bättre
möjligheter att utveckla sina gårdar.

Idag finns det ungefär hälften så många mjölkkor som på 1980-talet, trots att
Sveriges befolkning har ökat med över två miljoner under samma period. En rapport
från Sveriges lantbruksuniversitet visar att den negativa utvecklingen kommer att
fortsätta om inget förändras. År 2053 väntas antalet kor ha halverats ännu en gång och
antalet mjölgårdar ha minskat från dagens cirka 2 500 till bara 360. Om gårdarna
fortsätter att avvecklas så försvinner också öppna landskap och arbetstillfällen på
landsbygden. Det leder till att det blir svårare att hitta svenskt kött och mjölk i
butikerna.

Mer mat skulle behöva importeras och ett tydligt exempel på det är osten. I dag kommer omkring 60 procent av all ost i svenska butiker från länder där djurvälståndet är lägre än i Sverige och krav på bete inte ens existerar. Regeringen bör ge uppdraget till Jordbruksverket att utreda möjlighet till undantag från beteskravet för de mjölkgårdar som saknar tillgång till lämplig mark eller av andra omständigheter inte kan ha kor på bete.

Magnus Oscarsson (KD)